



Seat No. : \_\_\_\_\_

# NS-104

November-2025

B.A., Sem.-III

VAC-237 : IKS

(Indian Knowledge System)

Time : 1:00 Hour]

[Max. Marks : 25

1. ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીની સમજ આપીને તેના મહત્વના પાસાઓ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 10  
**અથવા**
1. હસ્તપ્રતશાસ્ત્ર : ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં જ્ઞાનને સાચવવાની કળા સમજાવો. 10
2. ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં આપેલા ભારતીય અર્થવ્યવસ્થાના ખ્યાલને મુદ્દાસર સમજાવો. 10  
**અથવા**
2. પર્ફોમિંગ આર્ટ્સના પ્રકારો અને પ્રક્રિયા અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરો. 10
3. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ) 5
  - (1) કયા મહાકાવ્યોનો ભારતીય સાહિત્યમાં સમાવેશ છે ?
    - (a) રામાયણ અને મહાભારત
    - (b) ઈલિયડ અને ઓડિસી
    - (c) બ્યોવુલ્ફ અને ડિવાઈન કોમેડી
    - (d) એઈનિડ અને કેન્ટરબરી ટેલ્સ
  - (2) ભારતીય ધર્મશાસ્ત્રોની પ્રાથમિક ભાષા કઈ હતી ?
    - (a) પ્રાકૃત
    - (b) પાલી
    - (c) ગુજરાતી
    - (d) સંસ્કૃત
  - (3) જોણે સૂર્ય અને ચંદ્રગ્રહણની આગાહી કરવાની પદ્ધતિ આપી એ બ્રહ્મગુપ્ત સિદ્ધાંત ગ્રંથ કોણે લખ્યો ?
    - (a) આર્યભટ્ટ
    - (b) બ્રહ્મગુપ્ત
    - (c) વરાહમિહિર
    - (d) ભાસ્કર 1

- (4) કયો રસ પ્રેમ અને સુંદરતાની લાગણી દર્શાવે છે ?
- (a) હાસ્ય (b) શૃંગાર  
(c) વીર (d) કરુણ
- (5) ભારતીય શિલ્પકલાનું ઉદાહરણ કયું છે ?
- (a) અંગકોટવાટ (b) પાર્થનોન  
(c) ખજુરાહો (d) પેટ્રા
- (6) સનાતન ધર્મના સૌથી પ્રાચીન અને આધારભૂત ગ્રંથ કોને માનવામાં આવે છે ?
- (a) રામાયણ (b) મહાભારત  
(c) પુરાણો (d) વેદો
-

Seat No. : \_\_\_\_\_

# NS-104

November-2025

B.A., Sem.-III

VAC-237 : IKS

(Indian Knowledge System)

Time : 1:00 Hour]

[Max. Marks : 25

1. Explain the concept of the Indian Knowledge System and discuss the unique aspects of it in detail. **10**

**OR**

1. Explain Manuscriptology : An Art of preserving Knowledge in the Indian Knowledge System. **10**

2. Explain to the point the concept of Indian economy as described in the Indian Knowledge System. **10**

**OR**

2. Discuss in detail the types of Performing Arts with special reference to its process. **10**

3. Answer the questions by choosing the correct option : (Any five) **5**

(1) Which epics belong to Indian literature ?

- (a) Mahabharata and Ramayana (b) Iliad and Odyssey  
(c) Beowulf and Divine Comedy (d) Aeneid and Canterbury Tales

(2) What was the primary language of the Indian Dharmashastras ?

- (a) Prakrit (b) Pali  
(c) Gujarati (d) Sanskrit

(3) Who wrote the Brahmagupta Siddhanta which provides the methods to predict the eclipses ?

- (a) Aryabhatta (b) Brahmagupta  
(c) Varahamihira (d) Bhaskara 1

- (4) Which rasa (emotion) expresses love and beauty ?
- (a) Humor (Hasya)                      (b) Romance (Shringara)  
(c) Heroism (Veera)                      (d) Compassion (Karuna)
- (5) Which of the following is an example of the Indian Sculpture ?
- (a) Angkor Wat                              (b) Parthenon  
(c) Khajuraho                                (d) Petra
- (6) Which of the following texts is considered to be the most ancient and foundational scripture of Sanatan Dharma ?
- (a) The Ramayana                              (b) The Mahabharata  
(c) The Puranas                                (d) The Vedas
-